

Vladimir Vratuž · Majda Dobravec Sajovic · Magda Fornarić Kocmut
 · Mirta Ivanšek · Nives Kalin Vehovar · Jeta Tulek · Leta Husič
Dušana Šantel Kanoni
 Ljizela Šuklje · Branka Lancig Novak

Dušana Šantel Kanoni

Pazin, 1908 – Ljubljana, 1988

Dušana izhaja iz goriške meščanske umetniške družine. Leta 1925 se je vpisala na ljubljansko Tehnično fakulteto na študij arhitekture k prof. Ivanu Vurniku in ga kot prva diplomirana arhitektka v Sloveniji zaključila leta 1932. Po enoletni praksi pri arhitektu Dragotinu Faturju se je v letih 1933 in 1934 s pomočjo francoske štipendije izpopolnjevala v Parizu na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs, na oddelku za dekoracijo. Pridobila je spričevalo ustanove Enfance et Jeunesse za poučevanje otrok v dekorativnem risanju, delala pa je tudi v ateljeju pariškega podjetja za pohištvo Au Boucheron. Ker tedanja družba ni bila naklonjena zaposlovanju žensk v tehničnih poklicih, se je kasneje preživljala s priložnostnimi deli. Pripravljala je načrte pohištva, izdelovala osnutke za številne dekorativne obrtniške predmete in vezenine vseh vrst. Dejavna je bila na področju vrtno arhitekture, kot arhitektka pa se je ukvarjala pretežno z adaptacijami stavb. Leta 1933 je lastne osnutke predstavila na razstavi umetnic Male antante in razstavi t. i. Slovenske mlade arhitekture v Jakopičevem paviljonu. Med drugo svetovno vojno je delala v podjetju Vinka Križaja in leta 1945 opravila strokovni izpit. Po vojni je bila zaposlena kot nižja gradbena inženirka in profesorica v različnih državnih službah. V petdesetih letih 20. stoletja je hudo zbolela in strokovno delo opustila.

Dušana was born into a middle class artistic family from Gorizia. In 1925 she enrolled at the Technical Faculty in Ljubljana to study architecture under Prof. Ivan Vurnik and finished her studies in 1932, as the first female graduate in architecture in Slovenia. After a one-year practice with architect Dragotin Fatur, she received a French scholarship and during 1933 and 1934 she furthered her knowledge in Paris at the École nationale supérieure des Arts Décoratifs, at the Decorative Arts Department. She was awarded the Enfance et Jeunesse diploma for teaching children decorative drawing; she also worked in the atelier of Au Boucheron, a Parisian furniture company. The society of the time was not in favour of employing women in technical professions so she later took on odd jobs to make ends meet. She designed furniture, produced drafts for decorative crafts, and different types of embroidery. She was active in garden architecture; as an architect she was mostly involved in building adaptations. In 1933 she presented her designs at the exhibition of the Little Entente artists and at the exhibition of Young Slovenian Architecture in the Jakopič Pavilion. During Second World War she worked for the Vinko Križaj company and in 1945 she passed the professional exam. After the war, she was employed as a junior civil engineer and professor in various state services. In the 1950s she became seriously ill and gave up her professional work.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Otroška kuhinja, predstavljena na drugi gospodinjiski razstavi Domače ognjišče na Ljubljanskem velesejmu / The children's kitchen presented at the 2nd household exhibition Domestic Hearth at the Ljubljana Grand Fair, 1932
- Sestavljivo kuhinjsko pohištvo, razstavljeno na Ljubljanskem velesejmu / Composable kitchen furniture exhibited at the Ljubljana Grand Fair, nedatirano / undated
- Adaptacija Doma visokošolk / Conversion of the student dormitory, Gradišče 14, Ljubljana, okoli / around 1935
- Adaptacija kavarne Zvezda, pritličje poslopja Kazina / Conversion of the café Zvezda, ground floor of the Kazina building, Ljubljana, okoli / around 1935
- Načrti za vilo dr. Krivica / Design for Dr Krivic's villa, Bežigrad, Ljubljana, okoli / around 1935, nerealizirano / unrealised
- Načrti počitniškega doma za revne otroke v lasti Kola jugoslovanskih sester / Design of a holiday hostel for poor children owned by the Ring of Yugoslav Sisters, Suhi Vrh na Koroškem, okoli / around 1935
- Več adaptacij dvorca Kodeljevo, Ljubljana (v okviru prakse v podjetju Vinka Križaja) / Several adaptations of the Kodeljevo mansion, (as part of work placement in the Vinko Križaj company), med letoma 1941 in 1944 / between 1941 and 1944
- Načrti nove delavnice Srednje tekstilne šole, Kranj (tedaj zaposlena kot profesorica na tekstilni šoli v Kranju) / Design of the new workshop of the Secondary Textile School, Kranj (at the time employed as a teacher at the school), v letih 1946 in 1947 / between 1946 and 1947
- Osnutki za novo barvarno in apreturo tovarne Inteks, Kranj (tedaj zaposlena na Projektivnem zavodu LRS) / Drafts for the new dyeing and finishing plant of the Inteks company, Kranj (at the time employed at Projektivni zavod LRS), okoli / around 1947
- Osnutek vrtca (t. i. Dom igre in dela), Trbovlje (tedaj zaposlena na Ministrstvu za gradnje LRS oziroma Projektivnem zavodu LRS) / Draft of a kindergarten (the so-called Home to Play and Work, Trbovlje (at the time employed at Ministrstvo za gradnje LRS, Projektivni zavod LRS)
- Osnutek doma aktivistov, vrtca in jasli, Ljubljana (tedaj zaposlena na Ministrstvu za gradnje LRS oziroma Projektivnem zavodu LRS) / Draft of the activists' home, kindergarten, and nursery, Ljubljana (at the time employed at Ministrstvo za gradnje LRS, Projektivni zavod LRS)

Sestavljivo kuhinjsko pohištvo, razstavljeno na Ljubljanskem velesejmu / Composable Kitchen Furniture Exhibited at the Ljubljana Grand Fair, nedatirano / undated

Kuhinjsko pohištvo je izdelalo mizarско podjetje Andreja Fajfarja iz Bistrice - Podbrezje. Primerno je bilo za večja in mala gospodinjstva, saj ga je bilo mogoče poljubno sestaviti na dva ali več načinov glede na potrebe uporabnika. Na fotografiji je tudi tridelna omara za večja gospodinjstva, ki obsega širšo osrednjo in dve ožji stranski omari ter samostojno omaro za čiščila na desni strani.

Naslovnica priročnika Kako opremim stanovanje / Cover Page of the Manual How do I Furnish My Apartment, Ljubljana 1939

V založništvu revije *Žena in dom* je Dušana leta 1938 izdala poljudno knjigo *Kako opremim stanovanje*, ki je tipičen primer medvojnega poljudnega priročnika s praktičnimi nasveti, kako s skromnimi sredstvi primerno in smotno urediti lasten dom. Knjiga, ki je rezultat njenega dolgoletnega raziskovalnega in praktičnega dela na tem področju, je dragocena predvsem zato, ker so v njej zbrani primeri pohištva in dekorativnih predmetov, ki jih je oblikovala sama, in ker nudi vpogled v mednarodno literaturo in vzore, ki jim je avtorica zvesto sledila.

Otroška kuhinja, druga gospodinjiska razstava Domače ognjišče na Ljubljanskem velesejmu / The Children's Kitchen, 2nd Household Exhibition Domestic Hearth at the Ljubljana Grand Fair, okoli / around 1932

Dušana je posebno pozornost namenjala tudi oblikovanju otroškega pohištva in igrač. Na fotografiji je mala otroška kuhinja, ki jo je izdelal mizar Bardutzki z namenom seznaniti deklice z vlogo gospodinje preko igre in posnemanja vlog odraslih, didaktična metoda, ki jo je propagirala pedagoginja Marie Montessori. Dušana je poleg pohištva poskrbela tudi za organizacijo razstave, ki jo je priredila Zveza gospodinj na Ljubljanskem velesejmu.

Osnutek otroške igrače oziroma kipca / Draft of a Children's Toy or Statue, nedatirano / undated

